

obra D'ARTESÀ

Núm. Pleniluni
OCTUBRE 1986

QUI AYTAL FARÀ, AYTAL PERIRÀ!

FULL DE L'ATENEU
L'ARTESÀ

SUIRIGALL

Doneu-li corda al cel senyor déu pare
omnipotent, sembla que no pogueu;
encant que té aquesta capsa de música
s rovell, floridura, teranyines,
escàndol és que encara brilla i sona,
el cant de les esferes és caòtic
diuen que no gaire pedagògic:
o hi ha ni cap esfera ben rodona
et de les que tu dius que t'imagines,
i música també te la imagines,
creu creus sentir somnis, utopies
l'únic que se sent són maremàgnums,
sòlites converses de les oques,
crepitar del foc dintre les flames.
e quines flames?
o veus com cremen ànimes badoques?
o se't cremen els dits quan no les toques?

ENRIC CASASSAS

A Francesca,
benvolguda i amb
futur sortós

Tot és,
no apropar-me a tu.
Gràcia
bellesa i encís.
Cos
bell
i lliure.

Amb neguit,
ara emmalalteixo
ara m'engresco
d'amor.

PARAULES PER A IMMA

Perquè un vermut qualsev
desdeprimit,
faci de fi i fil
per enlairar
els ànims.

Romà

FAROLAS

Lluvia, lluvia.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Noche, noche.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Pasos, pasos.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Huecos, huecos.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Norte, norte, norte.
¡Eeeeh! ¿Norte?
Luna, luna.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Gritos, gritos.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Día, día.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Luces, luces.
¡Eeeeh! ¿Dónde?
Alba, alba.
¡Eeeeh!... Alba...

SOLS UNA NIT

Aquesta nit el cel blau
per mi és de color de rosa.
Aquesta nit, dels teus ulls
en els meus, l'amor s'hi posa.

Dóna'm les mans i guaita el cel
infinit. Mira com brilla
l'estel petit, que és el nostre es
del destí nostre guia.

Aquesta nit, per dos cors,
n'és la fita cobejada.
Aquesta nit per a ambdós
no pot ser mai oblidada.

Eternitzar aquesta nit
d'encís, de goig i follia.
Eternitzar aquesta nit
i junts mai més veure el dia...

Sols una nit...
Aquesta nit...
Aquesta nit!

XAVIER BASTÉ RIBERA

BARCELONA, MÉS QUE MAL.

Ajuntament de Barcelona

Barcelona, 19'
RICARD S. GÜEI

中國
日陰
對陽
照日
萬年
曆

Natàlia Casals pertanyia a la mateixa generació que la protagonista de novel·la «La Plaça del Diamant», a la que Mercè Rodoreda donà el mateix nom. De molt jove Natàlia Casals va sentir l'ànima per la llengua, pel seu país. Anava sovint al Centre Moral, a l'església de Jesús de Gràcia, als melles de Joventut. En aquests cercles coneixeria a la seva amiga Àngela Friga (mare de Marta Mata). Però mentre aquesta podia seguir les passes del magisteri, Natàlia va començar a donar-se íntegrament a la família i al país, i a seguir la vida de Gràcia des del seu balcó d'un segon pis de la Plaça del Sol. Visqué hores inesborrables amb l'esclat del catalanisme popular, amb l'avi Macià. Però vingué la guerra, i, el marit, Sr. Saló, va haver-se d'amagar. Natàlia i els fills van anar a raure a un poblet des d'on tenien testimonis d'un esdeveniment terrible: l'entrada dels moros.

Després de la guerra Natàlia ja era només la companyia del Sr. Saló, president del C.E. Europa, i continuava com podia, acaronant, ni que fos tantament, la seva llengua, la seva bandera... El seu espòs va morir, i uns anys després, amb la joia retrovada amb els néts, Natàlia va tornar a créixer. No coneixia molt bé les normes d'en Fabra, però se'n sortia bé. Va fer de la poesia, de la plaça del Sol, de les sardanes, el seu refugi, i de les festes un vincle preciós amb els seus amics.

Quants cops hem menyspreat els poetes de barri? Ridículs romàntics, destructors d'estrofes que no lliguen, ingenus i carrinclons... Una generació sencera castrada que espurnejava els ulls quan algú recitava Maragall o Garra, quan la Matilde Almendros i en Cabré feien «Terra Baixa», o quan col·labaven l'Emili Vendrell amb música d'en Morera, d'en Casals o amb les cançons de muntanya de l'Elisard Sala.

I cercaven el seu amagatall, el seu «ésser» en una aparent ximpleria, en preservar els pocs signes d'identitat que quedaven del seu poble. Feien servir el seu sentiment, pel broc gros, sense control, sense cap vigilància acadèmica.

Una generació que es disgustaven veient com els fills només anaven a fer feina» o per «la torreta» i que trobaren en els néts els seus millors oïdors. Però el món voltava massa depressa i ells eren poc pràctics. Tornava la llibertat, però la mateixa senyera que ells havien guardat tots aquests anys en un penyor de concòrdia la veien rebregada en alguna escena de confrontació. Tot i abominant de la violència, ells haguessin deixat buidar el dipòsit de vida per tal que els néts no tornessin a veure el que ells ja no veien vist.

Solitaris i entranyables, arxivers dels sentiments en temps de praxi, recordem uns quants poetes del barri de Gràcia, la Natàlia Casals, —sempre president dels plàtans de la plaça del Sol—, l'ebenista Ramon Fernández-Adado, la rapsoda Anna Taulé, i els que encara hi són, Mossèn Tort, Josep Borrà, Silvestre Martí, Raimunda Paretas, Grau-Mora, Àngel Cortès i molts altres, resistents de la repressió de la política i dels diners. Homes que no necessiten de cap vel d'intel·lectualitat, de cap enfarfegador academicisme que els recordem.

Quan parlem de la ciutat com un cos vibrant, formada per éssers que viuen, passen i estimen... molts cops oblidem els poetes de barri. No estaria malament, més, que des d'aquestes ratlles demani que l'Ajuntament, que la Maria Àfrica Capmany, imprimís a cada barri, a cada districte un llibret amb un conjunt de poemes senzills, de cròniques insospitades d'aquesta generació de poetes de Colometa, d'en Ramon, de la Natàlia. Aquí el nostre petit homenatge.

Vicenç Sanclemente

Periodista
ex-director de la revista
«Carrer Gran»

Lluís Muñoz

1976, any de Gràcia
Resistència, subsistència, existència.

TEATRE LLIURE:

10 anys, ja són anys fent un teatre!

Llibertat,

després de 40 anys de no-teatre a casa nostra.

«Un lloc on la comunitat es reuneix a escoltar i fruit lliurament d'allò que uns individus de la pròpia comunitat ens proposen, i que es desprèn d'una forma natural de les necessitats i els instints de millorament de tots ells».

¡EY!, SEÑOR JUE

¡EY!, señor juez,
duérmase un poquito,
me han ligado con «María»
y la tengo que pringar.
¡EY!, señor juez,
se lo juro, no sé nada,
nunca fumo, ¿cómo dice
que se llama? ¡Hash! ¿Hash!
no sé de qué va.
¡EY!, señor juez,
Yo no hago mal a nadie.,
¿qué es el peligro social?,
yo no controlo ningún Ban
no mantengo policías,
no jugueteo con las vidas.
¡EY!, señor juez,
Cuatro calvas alfombradas,
togas negras teatro serio,
susto de pobre, nervio en v
¿se crearán su papel?
Un joven han procesado
y unas esposas detrás
ante la foto del Estado.
¡EY!, señor juez,

Del disco

«Barcelona me salva

Manuel Almen

EL SHOCK DE LO NUEVO

«Abans cuando no niabía coches, cuan alguien feía café, totbarri s'enterava, era altra temps», era otro tren. Me gustaba la consigna de Canitt; que alguien pare el verano que me estoy electrocutando. Era la primera primavera que pasaba sentado mirando crecer los árboles, ponía cogollos de lechuga sobre la foto de un atleta en el momento de encender la llama olímpica. Esta tierra cubre al mono más antiguo del mundo, sus bisontes son policromos, todas las piedras han volado como bandadas de fantasmas, maldito ciclope, maldita mercancía, estoy bien, llevo una vida natural, desayuno café con utopías. Primeras alucinaciones con el amanecer, hoy el autobús estaba lleno de ropa de colores. Van Ghog pintaría interiores de autobuses, todo lleno de ropa de colores; le daría a su amor cuando acabes de mirar el cielo, ponme en la chaqueta azul botones blancos. Cada uno tiene su estrella, un viejo gesto de dios sobre la nada, la primera corriente eléctrica del universo lo llenó de chispas blancas, del segundo gesto una avalancha de imágenes reales, la primera rana se hizo hombre. Se le secó el esqueleto como aquel abuelo de Cervantes que subía a las ermitas con su orquestina de cachivaches, bandolero que miraba como lobo feroz a las señoritas y le quemaron los libros de aventuras, el sol, la luna y la histeria: el espejo de la muerte, donde había de verse sancho y sencillote, de pueblo hasta la cintura...

«Y además / de una camisa limpia / soy sincero / no necesito nada.

Camaradas del VAPP, no me consideréis pusilánime, en serio, no hay nada que hacer, saludos, decidle a Yernilov que lamenté haber quitado la consigna, debí haber reñido hasta el fin. V.M. Odio la carroña. Adoro la vida.» Canitt se ponía a veces melancólico, aquellos tiempos cuando no había nada más veloz que una mano humana atravesando el corazón del aire y una sensación de amor y un montón extraño de palabras. Sólo la voz y la memoria, el silencio, sólo la luz y de nuevo hojas verdes en las ramas de la higuera. La salvaje bestia humana atrincherada por todo el planeta, bunkers, muros, fronteras, bombas, venenos, todos con el cerebro en pie de guerra siempre, el aire lleno de polen, trabajando, un café royal en la plaza del sol, el proyecto para un dibujo con escalofrio, esperando el último capítulo de El Shock de lo Nuevo y una niña en el vigésimo noveno de sus sueños. El aire transporta la primavera de un lado a otro, así nacieron las amapolas, nada había más veloz que un pensamiento en el campo unificado del cerebro humano, más veloz que las golondrinas, más veloz que el rayo en la memoria. Canitt tenía venas poéticas y siempre pintaba los pies azules en sus cuadros, los fondos eran sólo puntitos de colores, había abolido el fondo porque así podían pintar la pared de la sala de exposición con el mismo diseño, efectos extraños. En uno de los dibujos el sombrero de un rostro lleva una espiral plana con los colores del arco-iris, en cierto momento dejas de ver el color rojo del centro, es como un color desapareciéndose del espectro durante un momento, como la más larga de las palabras. Canitt se sabía atrapado en las sensaciones, en las palabras de las que surgía ese pésimo entendimiento del que dependían todas sus acciones. Es curioso el asunto, las moscas se quemarán las alas al acercarse excesivamente al hornillo pero un perro no se quemará el hocico, el hombre se sienta de culo en el hierro y sonríe para salir simpático en la foto. Segundo café, segundo cigarrillo, comienza El Futuro que Pasó De Largo. Voz y memoria. Lascaux, matute, etcétera.

Carmelo Sancho Pellicer

Amb aquest darrer article-dissertació acaba el quadrictic, amb els següents títols publicats:

MONO POR CARICIA AL CUADRADO IGUAL A HUMANO, núm. Mitja dotzena

EL GRAN DESCUARTIZADOR, núm. b-uit

POEMA UNO, núm. onzè

EL SHOCK DE LO NUEVO, núm.

Tots ells sota el títol de, CUATRO TIGRES COLORAOS (N.E.)